Aistipaviljonki

Ensimmäisen vuosikurssin betonityö 2012 Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksella

Kaisa Laiho, arkkitehti SAFA

Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksella ensimmäisen vuoden opiskelijat tutustuvat päärakennusmateriaaleihin "learning by doing"-menetelmällä. Haalarit vedetään päälle ja kädet työnnetään saveen – tai tässä tapauksessa betoniin. Tänä vuonna opiskelijat saivat tehtäväkseen suunnitella 4–5 hengen ryhmissä betonisen aistipaviljongin Helsingin Vanhankaupungin lahdelle. Ryhmät valitsivat lahdelta heitä erityisesti inspiroivan paikan. He kehittivät paikan sekä valitsemansa pääaistin ympärille noin 30 neliömetrin kokoisen paviljongin.

Työssä tuli pyrkiä käyttämään luovalla tavalla hyväksi betonin ominaispiirteitä, vangita rakennuspaikan tunnelma sekä vahvistaa valittua aistikokemusta. Eräässä paviljongissa kaksi simpukkamaista osittain sisäkkäistä massaa sieppaavat läheisen kosken kohinan sisäänsä voimistaen sen ääntä. Samalla muu maailma sulkeutuu ulkopuolelle. Veden läheisyys ja sen pinnan korkeusvaihtelut inspiroivat myös töitä.

Opiskelijat valmistivat pienoismallit mittakaavassa 1:10 betonista valamalla. Vain mielikuvitus oli rajana muottitekniikoita valittaessa. Opiskelijat keksivät käyttää tyypillisempien muottimateriaalien lisäksi mm. kangasta, taivutettua metallia ja eristelevyä. Ryhmät olivat ymmärtäneet hyvin muotin huolellisen suunnittelun merkityksen. Silti kutkuttavia hetkiä koettiin muotteja aukaistaessa, kun jännitettiin, miten valu oli onnistunut ja pinnan tekstuurit piirtyneet betoniin. Oli erittäin opettavaista huomata käytännössä, miten muottipinnan pienimmätkin kuviot ja nystyrät monistuvat miltei valokuvantarkasti betonin pintaan tai miten muotin pienikin vuotaminen voi pilata koko valun. Opiskelijat ottivat innolla vastaan haastavan tehtävän. Arkkitehtuurin laitoksen valokuvaajan Anne Kinnusen tunnelmalliset valokuvat kertovat puolestaan kurssin lopputuloksista.

Betonijaksoon kuului Otaniemen arkkitehtuuripajalla pidettyjen harjoitusten lisäksi luentoja. Aluksi matkustettiin Tallinnaan betoniekskursiolle. Luennot piti professori Antti-Matti Siikala. Harjoitustyötä ohjasivat arkkitehdit Max Hartman, Jaakko Keppo, Kaisa Laiho ja Paula Leiwo. Kurssikirjana oli Päivi Väisäsen toimittama oppikirja "Betoni, perustietoa arkkitehtiopiskelijalle". Opetustyötä ovat tukeneet Betonitieto Oy, Finnsementti Oy, Parma Py ja Semtu Oy. Betonitiedon ja Finnsementin puolesta opiskelijoita ohjasivat arkkitehti Maritta Koivisto ja diplomi-insinööri Matti Raukola.

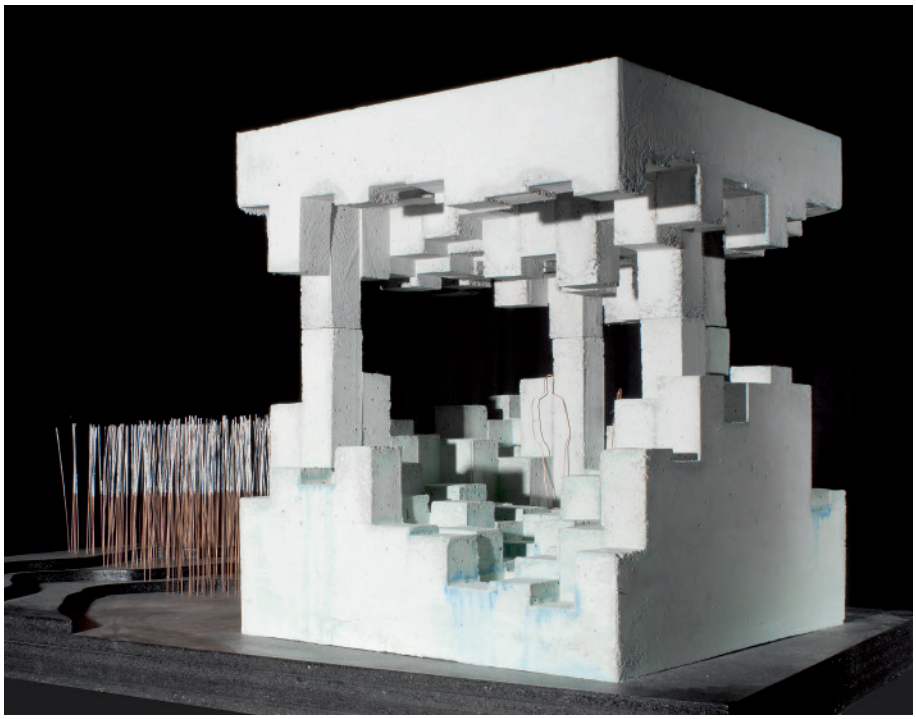

1

Artikkelin valokuvat: Anne Kinnunen

1 Henrik Ilvesmäen, Janne Salon, Salla Seppälän, Toni Lahden ja Anja-Kaisa Ylimommon paviljongin tetristä muistuttava polveileva muoto on aikaan saatu kahdella kertavalulla käyttäen muottina sahattuja eristelevyn palasia. Muotti purettiin hakkaamalla levyt irti. Paviljonki seisoo osittain vedessä ja muuttuu erilaiseksi vedenpinnan vaihteluiden mukana.

2 Juulia Happosen, Ruut Korpisen, Lari Matero Parraganin, Ina Rosbergin ja Beata Willmannin paviljongin kaunista simpukkamaista muotoa korostaa huolellisesti valmistetun ja suunnitellun muotin sahalautaa imitoiva pinta. Muotti tehtiin liimaamalla oikeaan kulmaan sahatut lastulevysuikaleet yhteen. Betonimassa on läpivärjätty punaruskealla pigmentillä.

3 Iina Westerlundin, Tuuli Salovuoren, ja Aino Sederholmin yhtä aikaa massiivinen ja herkkä työ syntyi tuntoaistimuksen ympärille. Paviljongin aaltomainen sisäpinta on rytmitetty vaihtuvin tekstuurein, joiden muottina käytettiin mm. muottipinnalle liimattua laskostettua kangasta ja rypistettyä paperia.

Sensory pavilion

In the Department of Architecture at Aalto University, the "learning by doing" method is used to introduce the main building materials to first-year students. In 2012, the assignment of the students was to design in teams of 4-5 students a sensory pavilion made from concrete, to be located on the shore of the Old Town Bay in Helsinki. The design of the ca. 30m³ pavilion was based on its location and the students' sense of choice.

According to the assignment, they were to utilise the characteristic properties of concrete in a creative manner, capture the ambiance of the building site and strengthen the selected sensory experience. The students cast 1:10 scale models in concrete.

The students embraced the demanding assignment. In addition to normal materials, they used e.g. fabric, bent metal and insulation board as formwork. They learned a lot about how even the smallest patterns and nodules on the formwork are copied with photographic accuracy on the concrete surface, or how a minor leak in the formwork can ruin the whole casting.

4 Lassi Luotosen, Jutta Palomäen, Santeri Nuotion, Thomas Laineen ja Anja Karhulan salaperäinen kuutio on valmistettu peräkkäin asetetuista betonilevyistä, joiden vaihteleva aukotus muodostaa yhdessä hämyisen sisätilan.

2

3

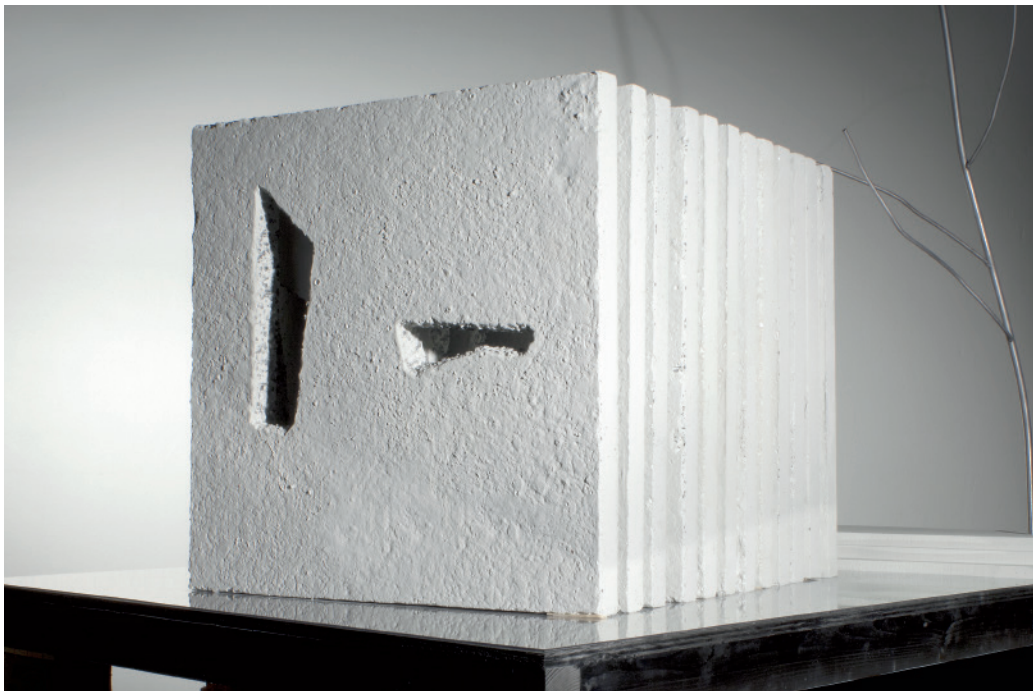

4

5

7

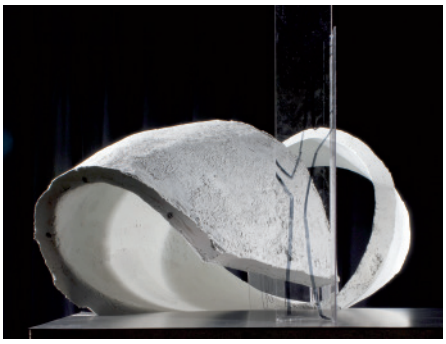

6

8

5,6 Kia Evonin, Elina Haapaluoman, Nita Miinalaisen, Henriikka Ryhäsen ja Anna Ryymin omaperäinen spiraalimainen paviljonki tehtiin liukuvaluna taputtelemalla jähmeää kuitubetonimassaa taivutetun teräslevyn päälle. Valun toteuttamista varten opiskelijat hitsasivat teräksestä kierrettävän vaakasuuntaisen 'vartaan', jotta pystyivät kääntämään muottia valun edetessä.

7 Ninni Westerholmin, Tuuli Kanervan, Mathias Björkmanin, Eero Ilvessalon ja Emilia Puotisen rytmikkäästi asetetut porttimaiset elementit sijoittuvat veden rajaan. Osittain toistuvat elementit mahdollistivat saman muotin käytön useampaan kertaan.

8 Sarita Poptanin, Emmi Lampun, Lotta Skogströmin, Anna Kontuniemen ja Joni Virkin lennokas ja siipimäinen paviljonki suuntautuu parhaaseen näkymäsuuntaan ja tarjoaa istumapaikan ja suojan maisemaa ihailevalle.

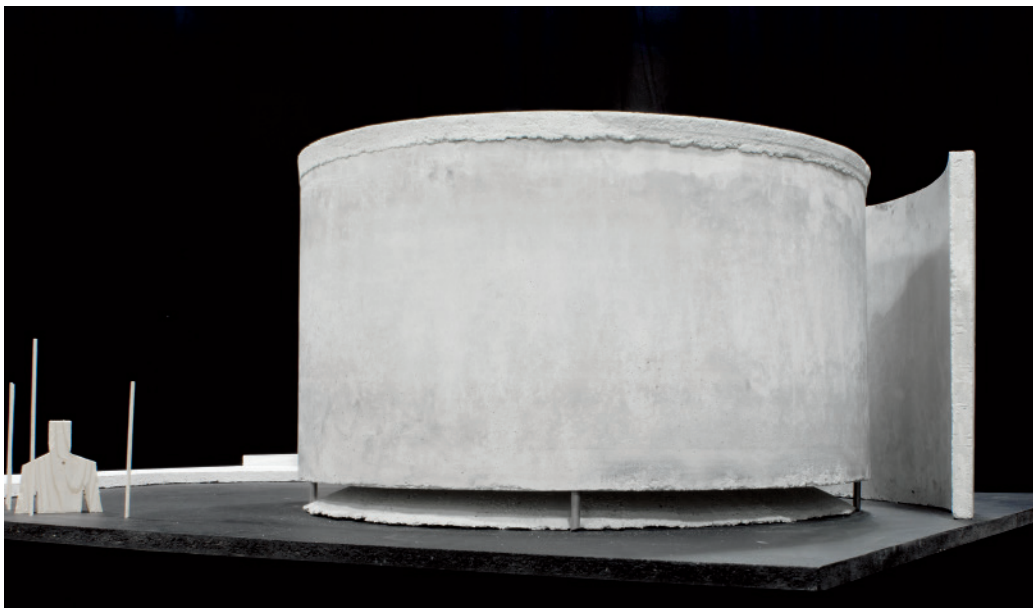

9

10

11

9 Iines Karkulahden, Meri Wiikinkosken, Olli Ojatalon, Niilo Tenkasen ja Timo Paanasen työn hienon pelkistetty muoto ja silkin sileät betonipinnat syntyivät lieriömäisellä teräslevymuotilla. Veden liplatuksen ääni korostuu sisätilassa ja valon väreet heijastuvat vedenpinnan kautta paviljongin seinäpinnoille. Sadevesi on ohjattu hallitusti sisätilaan ja liitetty osaksi äänikokemusta.

10 Ida Fraserin, Kaisa Karvisen, Iina Koskisen, Frans Sarasteen ja Petter Eklundin paviljongin sisäpinnan rytmikkäät aaltomaiset muodot saatiin aikaan käyttämällä muottina muotoon sahattuja rakennuslevyjä, jotka kiinnitettiin limittäin toisiinsa.

11 Terhikki Waaralan, Elina Lindholmin, Jonna Korholan, Santtu Kerkon, Saara Rossin ja Inari Hatanpään paviljongin inspiraationa oli näköaisti. Kapean sisätilan jälkeen avautuu kokijalle tiukasti rajattu näkymä merimaisemaan.